

Dr. Bálint György (1919 – 2020)

Elhunyt dr. Bálint György kertészmérnök, a mezőgazdasági tudomány kandidátusa, lapunk alapító szerkesztője. Júliusban ünnepelte volna 101. születésnapját.

Életműve szétfeszíti a megszokott kereteket, nem könnyű besorolni a megszokott sablonokba. Az ország Bálint gazdájaként, Gyuri Bácsijaként közismert személyisége volt a kertész szakmának és felülmúlhatatlan egyénisége a szakmai ismeretterjesztésnek. Tavaly köszöntöttük 100. születésnapja alkalmából kiváló kollégánkat, a Prima Primiissima Díjas tudós kertészt. Őt ünnepelte nemcsak a szakma, hanem az egész ország, óvodások faültetési mozgalmától kezdve a kertbarát körökben, a kertészeti könyvkiadás,

a nyomtatott és elektronikus sajtó, az általa is szerkesztett Kertészet és Szőlészet, az egykori TV-magazin, az Ablak stábja, de végtelenségig lehetne sorolni az ünneplő alkalmakat.

Életpályája bővelkedett magasságokkal és mélységekkel, megpróbáltatásokkal, ez alakította egyéniségét, s ez őt az egész ország „Bálint gazdájává” emelte. Gyermek- és ifjúkorában a jómódú, középbirtokos gyöngyösi zsidó család életvitelét élvezhette és az apai mintát követve tudatosan készült arra, hogy a Magyar Királyi Kertészeti Akadémiát elvégezve átveszi a birtokot és folytatja a szőlő és bor mellett jelentős kertészettel, virágmagtermesztéssel foglalkozó család gazdálkodását. A történelem azonban közbeszólt, nem kerülhette el zsidó honfitársaink tragédiáját ő sem: 1942-ben behívták munkaszolgálatra, onnan 1945 elején koncentrációs táborba került. Túlélte a holokausztot, s a megsemmisítő táborból megmenekülve 1945-ben visszatért a családi birtokra, de alighogy hozzálátott volna a birtok rendbetételéhez, folytatódott a „magyar abszurd” tragikomédia. A kommunista hatalomátvétel után az új diktatúra gyűlöletkeltő politikájának ismét céltáblájává vált, immáron, mint földbirtokos. A birtokot elhagyva családjával Budapestre jött 1948-ban, alkalmi kertészeti munkákból élt, majd baráti segítséggel állást kapott. Az újonnan induló mezőgazdasági technikumok tankönyveit szerkesztették. Szakírói, szerkesztői vénája már ekkor megmutatkozott, elkészültek első sakkönyvei. Az akkor már Magyar Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaság-tudományi Karán agrármérnöki oklevelet is szerzett az immár egyetemi rangú karként működő korábbi tanintézetből.

„Kulák” származása nem kedvezett, sokszor kellett váltania. A Kertészeti Kutatóintézetben fenológusként dolgozott, majd segédagronómus lett a Mányi Állami Gazdaságban, később főagronómus. Az összevont Fejér Megyei Állami Gazdaságok Igazgatósága főkertészként alkalmazta, 1964-ig. Ekkor az Állami Biztosítóhoz került a főigazgatóság szakértőjeként, itt születtek e témában megjelent könyvei. Egyetemi doktori címet 1969-ben kapott, értekezése a talajvíz és a mezőgazdasági termelés kapcsolatáról szólt. Az Állami Biztosítónál a jégkárak vizsgálata volt az egyik feladata, így kandidátusi értekezést is készített a témában, amit a bírálók ugyan alkalmasnak találtak, de a Tudományos Minősítő Bizottság elutasította, mondván: „A tudományos fokozatok a dolgozó nép fiainak vannak fenntartva.”

Tudományos fokozatot végül is 1995-ben kapott, a kertészeti szakismeretek kommunikációjának témájában, aminek született mestere volt. A gyöngyösi Károly Róbert Főiskolán nyolc éven keresztül tanított agrárkommunikációt, s a Kecskeméti Főiskola címzetes főiskolai tanára.

Életeleme volt a szakmai ismeretterjesztés, ez a hajlama már fiatalon megmutatkozott. 1969-től a Kertészet és Szőlészet c. lapot szerkesztette, amelyből 70-75 ezres példányszámú, a kertészetet népszerűsítő, kertészkedőknek szóló hetilapot varázsolt. Emellett szükség volt egy szakmai-tudományos folyóiratra is, így kezdeményezésére alapították meg folyóiratunkat, a Kertgazdaságot, amelynek nyugdíjazásáig (1981-ig) szintén szerkesztője volt. A Kertészet és Szőlészetnél töltött időszak alatt fordult figyelme egyre inkább a kertészet népszerűsítésének irányába. Legelső ilyen könyve, a Gyümölcsöskert (első kiadás 1972) 6 kiadást ért meg mintegy 200 ezer példányban adták el, de sorozatban írta a kertészkedőknek szóló munkáit. Ezek a munkák nagyban hozzájárultak a magyar kertészeti szaknyelv ápolásához, amely folyóiratunknak is egyik kitűzött célja.

Az élethivatásnak tekintett ismeretterjesztéssel az elektronikus médiában új korszakot nyitott, amikor nyugdíjazását követően 1981-től a Magyar Televízió „Ablak” című közéleti magazinjának állandó munkatársaként népszerűsítette a kertészetet. Felmérhetetlen jelentőségű volt ez a műsor a kertészet népszerűsítésében és a magyarországi kertkultúra fejlődésében. S emellett szerkesztette a televízió Gazdaképző című műsorát is. Ezen a téren haláláig aktív maradt, saját honlapot működtetett, amely hobbikerti témákban nyújtott tanácsokat a kertészkedőknek.

A szegény néprétegek támogatásában azt az elvet vallotta, hogy megtanítja őket a maguk ellátását szolgáló gazdálkodásra. A Budapest Rotary Klub tagjaként, illetve számos, a szegénységben élők felemelkedését célzó akciókban örömet lelve és sikeres volt, így például a Tarnabodon megvalósult programjuk a hajléktalanok segítésére. Ezért a munkájáért megkapta a Hajléktalan Emberért Díjat, amely egy jelképes elismerés olyan személyeknek, akik erőfeszítést tesznek a magyar hajléktalanok helyzetének javításáért. Egy közös projektünk is volt, a határon túli Zombolya község közösségi gyümölcsöskertjének kialakítása, amelyben mi magunk is a Kertészettudományi Karról örömmel vettünk részt. Felsorolni is sok volna annak a számos szakmai és társadalmi szervezetnek még a neveit is, ahol tevékenykedett. Príma Primiissima Díja talán az egyik legnagyobb és leginkább kifejező elismerés, amit a népművelés kategóriában kapott 2017-ben, 2018-ban pedig az Év Agrárembere életmű díjával tüntették ki.

A magyar kertészet aranykönyvében dr. Bálint György neve örökre világít majd példát és utat mutatva a következő nemzedékeknek, s végtelen humanizmusa, bölcsessége a szakmán túl is a magyar értelmiség nagyjai közé emelte. Nyugodjék békében!

**Dr. Hrotkó Károly egyetemi tanár
főszerkesztő**